ČESKÁ REPUBLIKA

# ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců Mgr. Evy Šonkové a Mgr. Tomáše Kocourka, Ph.D., v právní věci žalobkyně: **L. T. H.,** zast. Mgr. Markem Sedlákem, advokátem se sídlem Milady Horákové 1957/13, Brno, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců,** se sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4, proti rozhodnutí žalované ze dne 15. 12. 2021, č. j. MV-184540-4/SO-2021, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 27. 9. 2022, č. j. 77 A 3/2022-33,

takto:

**I.** Kasační stížnost **se zamítá.**

**II.** Žalobkyně **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

**III.** Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

## Odůvodnění:

[1] Rozhodnutím žalované ze dne 15. 12. 2021, č. j. MV-184540-4/SO-2021 (dále jen „napadené rozhodnutí"), bylo zamítnuto odvolání žalobkyně a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 6. 10. 2021, č. j. OAM-21489-24/PP-2020. Tím byla zamítnuta žádost žalobkyně o obnovu řízení ve věci její žádosti o povolení k přechodnému pobytu podle § 87b zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců") skončeného rozhodnutím Ministerstva vnitra ze dne 8. 2. 2021, a to kvůli nesplnění podmínky pro obnovu řízení podle § 100 odst. 1 písm. a) zákona č. 500/2004 Sb. správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

[2] Proti napadenému rozhodnutí brojila žalobkyně u Krajského soudu v Plzni (dále jen „krajský soud") žalobou, jíž se domáhala jeho zrušení a vrácení věci žalované k dalšímu řízení. Namítala, že od vydání rozhodnutí v původním řízení vyšly najevo nové

skutečnosti i důkazy; u matričního úřadu totiž probíhalo řízení ve věci občanství jejích dvou dětí, o němž nevěděla. Dále tvrdila, že její žádost o povolení k přechodnému pobytu nebyla podána za účelem soužití s jejím druhem, nýbrž pro zjištění, zda je rodinným příslušníkem jakéhokoliv občana EU; žádost se tedy nevztahovala ke konkrétní osobě.

[3] Krajský soud rozsudkem ze dne 27. 9. 2022, č. j. 77 A 3/2022-33 (dále jen „napadený rozsudek"), podanou žalobu zamítl. Ve věci identifikoval dvě relevantní právní otázky, a to 1/ zda je vůbec české státní občanství dětí žalobkyně skutkovou novotou a 2/ jestli předmětem rozhodování v původním řízení byla otázka rodinné příslušnosti žalobkyně k „nějakému" občanu EU, nebo ke konkrétní osobě (H. A.). Předně naznal, že české občanství dětí žalobkyně je skutečností existující již v době původního řízení, kterou v něm ovšem nemusela uplatnit, neboť až do vydání příslušného osvědčení (k čemuž došlo teprve po skončení původního řízení o povolení k přechodnému pobytu) trvala o této otázce nejistota; jedná se proto o novotu přípustnou pro obnovu řízení. Za rozhodující však soud považoval, zda je tato novota způsobilá odůvodnit obnovu řízení tím, že by přinesla jiný výsledek původního řízení; shledal, že tomu tak není. Výrok původního rozhodnutí sice stojí (toliko) na tom, že žalobkyně nepředložila náležitosti podle § 87b odst. 3 zákona o pobytu cizinců (tj. doklady, že je rodinným příslušníkem občana EU), ovšem odůvodnění jasně uvádí, že se mělo jednat o jejího druha H. A. Ostatně již ze samotné žádosti o povolení k pobytu plyne, že ji žalobkyně skutkově odvíjela právě od něj (viz záznamy v rubrice *účel pobytu* žádosti či dopis z 6. 11. 2020); po celou dobu řízení přitom dětmi neargumentovala. Při akceptování výkladu žalobkyně zdůrazňujícím pouze předmět žádosti (povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka) by bylo možné libovolně měnit její skutkový základ (kdo konkrétně je tvrzeným občanem EU, jehož má být žadatel rodinným příslušníkem), což by vedlo nejen k ohrožení procesní ekonomie (úplná změna skutkových tvrzení by znehodnotila dosavadní výsledky dokazování), ale také k nežádoucímu širšímu pojetí překážek řízení podle § 48 správního řádu. Nově tvrzený skutkový základ věci nemá být důvodem obnovy řízení, pokud skutková zjištění byla správná. Žalobkyně v původním řízení nepředložila žádný důkaz, že by byla družkou deklarovaného občana EU, a proto v něm neuspěla; tvrzenými novotami se na uvedených důvodech původního rozhodnutí nic nemění. Žalobkyně je nikterak nezpochybňuje, nýbrž je chce nahradit tím, že je (nadto) matkou jiných občanů EU. Z hlediska skutkového základu původního řízení jde ovšem o krok stranou; taková situace má být řešena novou žádostí a nikoliv obnovou řízení.

[4] Proti rozsudku krajského soudu podala žalobkyně (dále též „stěžovatelka") kasační stížnost, ve které navrhla jej zrušit a věc vrátit krajskému soudu k dalšímu řízení. Předesílá, že ji podává z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s."). Opakuje svou žalobní námitku spočívající v tom, že v původním řízení nemohla vědět, že její děti jsou občany EU. Osvědčení vydané až po ukončení řízení o žádosti o přechodný pobyt představuje nový důkaz, který v předchozím řízení nemohla předložit, a tudíž je dán důvod jeho obnovy. Poté cituje vypořádání této žalobní argumentace krajským soudem. Dále stěžovatelka nesouhlasí se způsobem, jakým soud posoudil otázku předmětu původního řízení. Namítá, že skutkovým základem její žádosti bylo to, zda je rodinným příslušníkem občana EU; nejednalo se toliko o zjištění a prokázání, že je rodinným příslušníkem svého druha. Pokud by prvostupňový správní orgán v průběhu řízení sám zjistil, že její děti jsou

občany EU, nemohl by její žádost zamítnout, ale musel by ji vyzvat k odstranění vad žádosti a doložení příslušných dokladů ve vztahu k dětem.

[5] Žalovaná ke kasační stížnosti ve svém vyjádření uvádí, že se ztotožňuje se závěry krajského soudu. Zdůrazňuje, že stěžovatelka v původním řízení jako důvod pobytu na území neuváděla soužití s dětmi; svou vůli projevila také tím, že odvolání proti původnímu rozhodnutí vzala zpět. Zjištěné státní občanství jejích dětí nemohlo odůvodnit jiné řešení posuzované otázky.

[6] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval tím, zda byly splněny podmínky řízení. Zjistil, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, vůči němuž je ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, stěžovatelka je v řízení zastoupena advokátem dle § 105 odst. 2 s. ř. s. a jsou splněny, byť na samé hranici projednatelnosti, i obsahové náležitosti stížnosti dle § 106 s. ř. s.

[7] Nejvyšší správní soud zkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a přípustně uplatněných důvodů. Stěžovatelka napadá rozsudek krajského soudu z důvodů dle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

[8] Kasační stížnost není důvodná.

[9] Nejvyšší správní soud úvodem předesílá, že obsah a kvalita kasační stížnosti do značné míry předurčuje nejen rozsah přezkumné činnosti, ale i obsah rozsudku kasačního soudu. Je odpovědností stěžovatele, aby v kasační stížnosti specifikoval skutkové a právní důvody, pro které napadá rozhodnutí krajského (městského) soudu (srov. rozsudky NSS ze dne 23. 6. 2005, č. j. 7 Afs 104/2004-54, či ze dne 18. 7. 2013, č. j. 9 Afs 35/2012-42). Smyslem soudního přezkumu není opakovat již jednou vyřčené. Dále kasační soud připomíná, že náležitou formulaci kasačních námitek není možné nahradit pouhou parafrází námitek uplatněných v odvolání nebo v žalobě, neboť odvolací a žalobní námitky směřují proti jiným rozhodnutím, než která jsou předmětem přezkumu ze strany kasačního soudu (srov. rozsudek NSS ze dne 26. 10. 2007, č. j. 8 Afs 106/2006-58). Stěžovatel sice může v kasační stížnosti žalobní argumentaci (popř. argumentaci obsaženou v odvolání) zopakovat, např. tehdy, pokud se s ní krajský (městský) soud dostatečně nevypořádal, nebo nesouhlasí-li se skutkovým či právním posouzením. Vždy je však třeba výslovně uvést, jaké konkrétní závěry krajského (městského) soudu pokládá za nedostatečné, resp. za nesprávné. Neučiní-li tak, je Nejvyšší správní soud oprávněn zabývat se posouzením zákonnosti napadeného rozsudku toliko v obecné rovině, neboť v opačném případě by za stěžovatele domýšlel, z jakých důvodů pokládá napadené soudní rozhodnutí za nesprávné (srov. rozsudky NSS ze dne 24. 3. 2016, č. j. 3 As 137/2015-45, či ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78, č. 2162/2011 Sb. NSS).

[10] V nynější věci stěžovatelka předně rekapituluje svou žalobní argumentaci a cituje jí odpovídající závěry krajského soudu, jež se týkají posouzení novosti předloženého důkazu (osvědčení o státním občanství České republiky jejích dětí), který dle svého tvrzení nemohla v předchozím řízení uplatnit (srov. bod 1. kasační stížnosti). Nejvyšší správní soud ovšem zdůrazňuje, že této žalobní námitce (jíž stěžovatelka věnuje po obsahové stránce většinu prostoru své kasační stížnosti) krajský soud přisvědčil, když konstatoval, že

*„soud považuje státní občanství dětí žalobkyně za novotu přípustnou pro obnovu řízení“* (srov. odst. [13] napadeného rozsudku). Stěžovatelka závěrům krajského soudu v tomto ohledu ničeho nevytýká a plně se s nimi ztotožňuje; nejedná se proto vůbec o projednatelnou kasační námitku.

[11] Nezákonnost rozsudku krajského soudu stěžovatelka spatřuje (pouze) v nesprávném posouzení právní otázky, co bylo předmětem původního řízení o její žádosti o povolení k přechodnému pobytu. Krom toho, že výslovně označuje relevantní odstavce napadeného rozsudku, s nimiž nesouhlasí, neuvádí žádnou argumentaci, jíž by jakkoli polemizovala s relativně obsáhlým (shora shrnutým) odůvodněním soudu, proč její výtky neshledal důvodnými a jí prezentovaný právní názor považoval za neakceptovatelný. Stěžovatelka sice uvádí, že *„základem její žádosti byla otázka, zda je či není rodinným příslušníkem občana EU“*, neboť *„předmětem žádosti bylo povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana ČR, bez ohledu na to, o jakou osobu se jedná“*, v důsledku čehož *„pokud by správní orgán I. stupně v průběhu řízení sám zjistil z doložených dokladů nebo z vlastní činnosti, že děti žalobkyně jsou občany ČR, se kterými žije ve společné domácnosti a skutečně o ně pečuje a došel by k závěru, že je ve vztahu k nim rodinným příslušníkem občana ČR, nemohl by žádost zamítnout“* (srov. bod 2. kasační stížnosti). Jedná se ovšem o doslovné opakování žalobní námitky (srov. str. 3, bod 2 žaloby), přičemž těmito argumenty se již řádně zabýval krajský soud (srov. odst. [17] - [19] napadeného rozsudku). Nad rámec toho přitom kasační stížnost neobsahuje ničeho.

[12] Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že řízení o kasační stížnosti je založeno na dispoziční zásadě, pročež rozsah soudního přezkumu napadeného rozsudku je předurčen konkrétností formulovaných námitek, které tak zásadně ovlivňují „šanci na úspěch“ podané kasační stížnosti (srov. rozsudky NSS ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78, č. 2162/2011 Sb. NSS, či ze dne 30. 6. 2010, č. j. 1 Afs 14/2010-78). V projednávané věci Nejvyšší právní soud (ve stejné míře obecnosti, v jaké byla precizována kasační argumentace) konstatuje, že krajský soud se všemi žalobními námitkami stěžovatelky dostatečně zabýval, byť je vyhodnotil jinak, než si sama přála. Důkladně vysvětlil své úvahy (poukázal na relevantní listiny založené ve správním spise k původnímu řízení o žádosti stěžovatelky o povolení k přechodnému pobytu), které jej vedly k vyslovení závěru, že předmětem rozhodování v předchozím řízení byla toliko otázka vztahu stěžovatelky k jejímu druhovi, nikoliv k libovolnému občanu EU (např. jejím dětem). Stěžovatelka tento závěr sice rozporuje, ale vyslovuje proti němu toliko prostý nesouhlas, aniž by konkretizovala své výhrady k odůvodnění napadeného rozsudku; nepolemizuje s argumenty soudu o ohrožení procesní ekonomie řízení, hrozbě širokého pojetí překážek řízení, rozporu s účelem institutu obnovy řízení, či konkrétním způsobu vyplnění jí podané žádosti. Kasační soud se přitom ztotožňuje se soudem krajským v tom, že řešením situace stěžovatelky (disponující nyní důkazem o jiné než v předcházejícím řízení posuzované skutečnosti jakožto důvodu pro udělení povolení k přechodnému pobytu) je podání nové žádosti o příslušný pobytový titul, nikoliv obnova řízení, v němž k žádnému pochybení při zjišťování skutkového stavu nedošlo.

[13] Nejvyšší správní soud s ohledem na výše uvedené dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná a neshledal ani vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel

přihlédnout z úřední povinnosti; zamítl ji proto podle § 110 odst. 1 s. ř. s. věty poslední. O věci rozhodoval bez jednání za podmínek § 109 odst. 2 s. ř. s.

[14] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka neměla v tomto kasačním řízení úspěch; soud proto vyslovil, že nemá právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšné žalované nevznikly náklady přesahující její běžnou úřední činnost; soud proto žalované nepřiznal náhradu nákladů řízení.

**P o u č e n í :** Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. dubna 2023

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu